

ЮБИЛЕЙ

ВЕСТНИК

Излиза по случай 10 годишния юбилей на СОУ "Отец Паисий"

Първите години

Идеята за създаване на училище със специализирано обучение по музика и изобразително изкуство се роди в резултат на изстраданата нужда на град Враца от лакома училища. В града съществуваше Детска музикална школа към читалище "Развитие" и школа по изобразително изкуство, които работеха с децата до прогимназиална възраст. Някои от учениците продължаваха своето развитие в музикални гимназии и гимназии по изобразително изкуство в други градове, наред също в София и Плевен, но повечето оставаха с наученото в школите.

Прогимназия "П. Р. Славеевски", на която бях директор, създава условия за формиране на едно яро от добри преподаватели по изобразително изкуство и музика - поклонници Теменужка Игнатова, Илия Василев, Юлия Игнатова и Марияна Ангелова, които с много старание и умение в работата съзидаха интерес и любов у децата към изкуството. Нашите ученици постигаха много успехи на окръжни, районни и национални прегледи и изложби. Преминали в горни курс, където часове за изучаване на изкуствата почти не се предвиждаха, тези ученици спадаха и споделяха с нас нуждата си да продължат образоването си в областта на изкуството, което бяха обикновено.

По тогавашните планове и програми учениците в горен курс имаха регламентирани много часове за свободно-избираеми предмети, факултативи и школи. Идеята да се съберат тези часове за занимания по избраното от ученика изкуство беше споделена с градското и окръжно ръководство на просветата, но не срешила подкрепа от тях. Първи, които проявиха разбиране, бяха Кръстьо Луканов и Радка Йорданова. Като окръжни ръководители те споделиха тази идея с Министерството на просветата и през пролетта на 1985 година по докладна записка на ОНС - Враца Министерството издава заповед, с която се разрешава разкриването на паралелки със засилено обучение по музика и изобразително изкуство към училище "В. Воденичарски", на кое то бях директор.

Не беше лесно да се стигне до това разрешаване, но после разбрахме, че това е наистина труда на създаване на училището. С особена острота веднага пред нас възникнаха проблемите за намиране на учителски кадри и разработване на планове и програми за обучението по различните предмети. За целта бяха приспособени слабо новите и програмите на музикалните училища и училищата по изобразително изкуство в страната. В ЕСПУ "В. Воденичарски" преподавател по рисуване беше Дамяна Григорова, а по пеене и музика Наташа Георгиева. Успяхме да убедим да дойде при нас и Илия Василев, Юлия Игнатова, Марияна Ангелова и Галин Добрев също бяха привлечени от идеята и постъпиха като първи учители в специализираните паралелки. С мяк и с ентузиазираната помощ на Маргарита Малджанска, методист в тогавашната Окръжен съвет за народна просвета - Враца, на базата на разрешението от Министерството часове за извънкласни форми и трубо обучение се създавала от нас учебните планове и програми. Министерството одобряваше тези планове и програми, а по-късно, когато и в други градове се създаваха такива училища, ги предоставяше и на тях.

С настъпването на броя на паралелките проблемът с осигуряване на преподавателски кадри ставаше все по-остър. Привлечени бяха като преподаватели лектори много музиканти от Врачанската филхармония, художници от града, както и изънкласни музиканти и певци от София. Някои от тези лектори съществено и с любов работеха с учениците, други нямаха талант да бъдат учители и напуснаха.

Сериозна задача пред ръководството и учителите беше професионалното и методическо израстване на преподавателите. С помощта на Маргарита Малджанска, Галин Добрев, Юлия Игнатова, Марияна Ангелова и Мая Чакалска за методически ръководители бяха поканени преподаватели от АМТИ - Пловдив доц. Петка Минчева, доц. Арабов, Петър Marinov и Анка Кушлева и от Държавна консерватория - София - доц. Руско Русков, Ваня Бъчварова и Г. Табакова. Създаваха се условия за успоредно израстване на преподаватели и ученици, тъй като лекторите от ВУЗ изнасяха лекции на учителите и работеха в индивидуалните часове с наизменените ученици.

Как ръководството на училището осигуряваше пари за заплащането на хонорарите на преподавателите от ВУЗ, как директорът и заместник директорът П. Цветкова, Г. Добрев и М. Чакалска успяваха да направят семичничните разписания на часовете при толкова външни лектори, как намирахме пари за командирски на десет-двадесет човека за по един-два дена в семцидата - това е една дълга история за ходене по мъките, която се възраждаше само с резултата от работата на ученици и учители.

С първите успехи на концерти и изложби на учениците дойде и нашата радост и награда - от приемите студенти във висшите учебни заведения по изобразително изкуство и музика. Много наши ученици записаха други специалности, без да престават да се интересуват от изкуството. С добрия си на обществеността във Враца се появиха и първите критици на училището, които започнаха да аплодират с пълни гръденца, понякога да търсят едва ли не корист в добрите идии и дела. Това не успя да прекърши стремежа ни за приобщаване на децата ни към изкуството. Училището продължаваше да върви напред.

Сега, когато това училище има загърба си десет години на борба и успехи, когато по негов пример се създава много подобни училища в цяла България, ние, първите, които работихме за неговото утвърждане, можем с удовлетворение и радост да рогледнем на постигнатото.

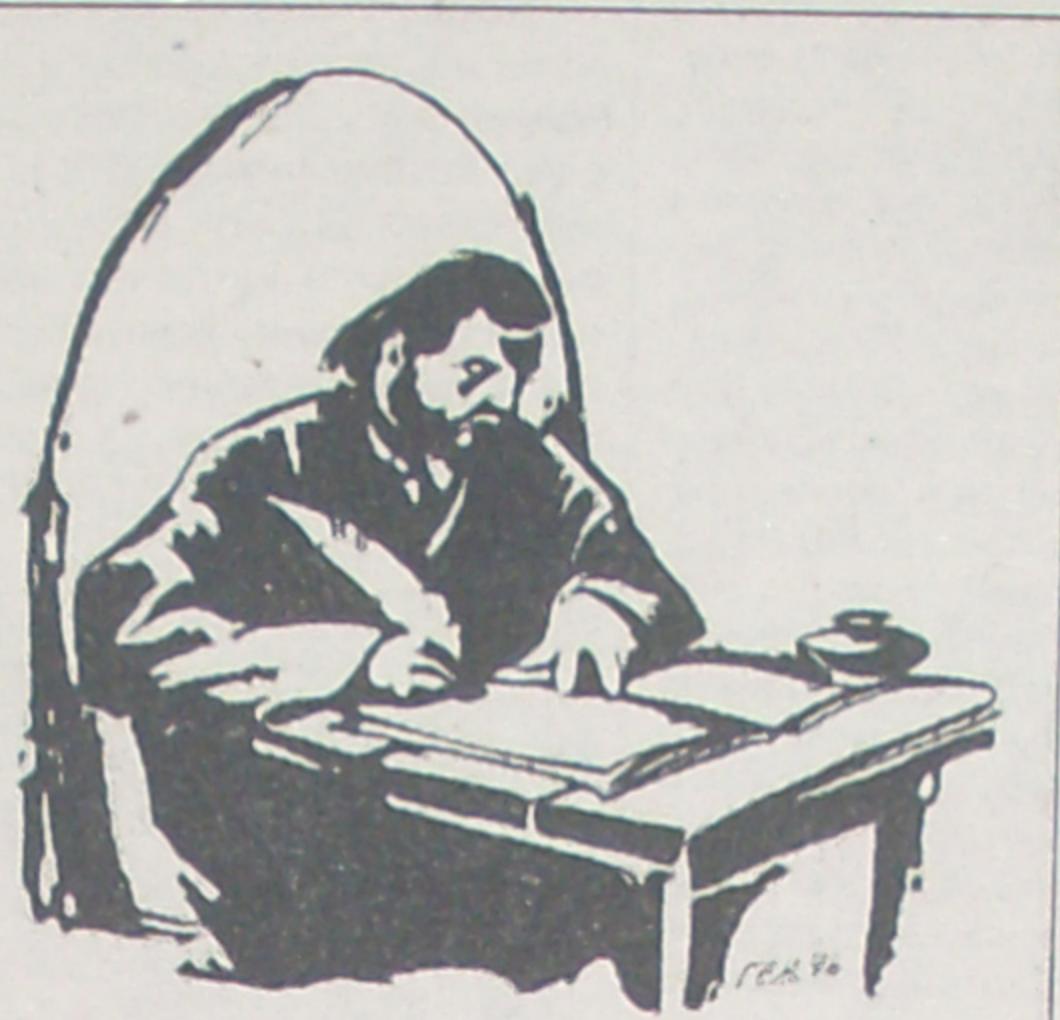
Радост и гордост са учителите, които са бивши ученици на училището.

Радост и гордост са всички ученици, които поеха трудния път на изкуството.

Радост и гордост са и тези, които станаха специалисти в други професии, но останаха хора с облагородени от изкуството души, хора, които обичат и ценят красотата.

Честит юбилей и на добър час на СОУ "Отец Паисий"!

Венета НЕДКОВА
първи директор на училището

Рисунка: Евгени Генков

10 Години
СОУ "Отец Паисий"

Есе

Какво му трябва на дървото, за да се устреми нагоре? Корени, с които да се впие в земята - кърмилница! Здрава почва, която да нахрани жадиното за живот дървче!

Какво му трябва на един народ, за да не покрие пепела на забравата името му?! Родова памет, която да му напомня за минало величие! Жажда за знание, която да ръководи делата му! Водачи, които да осветяват пътя му напред! Кураж и самочувствие, които и в напълнените лингвите да му дават силни да възправи снага и да възкръсва от отгия, като птицата Феникс! Трябва му един, отрекъл се от себе си в името народно монах, който да изрече разтърсващото "О, неразумни и юроде..."!

И роди го българската земя. Пое първата си гълтка въздух в далечната 1722 година в живописното Банско. За да стане символ на цял народ! А какво ще е народът ни без него?! Без неговата "историца"?! Колко ли велики българини са да потънат в неянтието, ако с немощна ръка не беше написал: "А събра тая история в 1762 година за полза на българския род..."

И българският род не само го чу. Мъничката книжка стана за него "българското свидетелство". С нея в ръка, с пламените му думи в сърцето си, българинът съзна и опозна себе си. Тя му даде силни коля да отпари поглед към бъдещето. Тя го спаси от същата на духовното опустошението и му откри светлината на себепознанието. А българинът умееш да тачи светлините си. А какво друго, ако не светлината е Пансионата история! Какво друго, ако не светец е пешинят създател!

Много чужди идоми е имал и има българинът в дългата си история. Много пъти е забравял и забравя своето. Но колкото е поставяно под въпрос съществуването му, той е посмел пътя към себе си, към здраво вентиле в българската земя своя корени. А този път, колкото и лъкатущи да е, минава и през Атон. А от там поема напред и нагоре, чак до днешния ден на България. И неизменно по него крачи, понеът тежестта на своята мъничка книга един монах. По него върви и ни води след себе си Панси!

С вяра в бъдещето

Всепризната истина е, че инвестициите в образоването са определящи за просперитета на всяка нация. За никого не е тайна, че на настоящия етап то е в дълбока криза, като закономерно отражение на състоянието на цялото общество. И доколкото това е криза преди всичко на духа, обучението по изкуствата придобива изключително значение за опазването на подрастващите от всеобщото духовно опустошение. В този смисъл ролята и мястото на СОУ "Отец Паисий" - Враца в социално-педагогическата система на града и региона непрекъснато нараства. Това определя акцентите в бъдещата работа по по-нататъшното развитие и усъвършенстване на учебно-възпитателния процес и резултатите от него.

Като основна задача в близките няколко години се очертава осигуряването на адекватна на високите цели, които си поставяме, материално-техническа база. На първо място стои проблемът с извеждането на паралелките с различното изучаване на музика, изобразително изкуство и хореография от учебната сграда в жк "Дъбника" и събирането на училището в сградата на ул. "Александър Стамболийски" 10. Това се налага както поради разположението на последната в близост до останалите културни институти в града, така и поради обективните затруднения в организацията на учебно-възпитателния процес при преходът на учителите в други сгради. Според предварителното проучване на възможностите проблемът е разрешим, но за това е необходима намесата на ръководството на Община Враца за намирането на подходяща сграда за изместяване на кръжочните форми на Общински детски комплекс и предоставяне на цялата сграда на СОУ "Отец Паисий". По този начин ще се създават възможности за обособяване на необходимите кабинети, ателиета и зали за пълноценен учебно-възпитателен процес по основните профилиращи предмети.

Друга задача, която предстои да бъде решена в близко бъдеще е задълбочаването на вързките на училището с останалите културни институти, имащи отношение към работата на училището. Това ще позволи да бъде решена една много важна за творческото развитие и израскане на учениците задача - предоставянето на по-големи възможности за творчески изяви вън от училището. В това направление вече са направени първите стъпки по задълбочаване на вързките с Художествена галерия - Враца, Държавна филхармония - Враца, както и с някои самодейни състави към читалище "Развитие". Включването на учениците в техни изяви допринасят и за мотивацията на нау-верния път за създаване на избраните профили и съхраняване на интереса към изкуството, довел ги в училище.

Трета, не по-маловажна задача представлява създаването на тякава организация на учебно-възпитателния процес, която да позволява пълноценно усвояване на избраните профили, без да бъде ощетявана общообразователната подготовка като основа за изграждане на задоволителна обща култура и даване на възможност за реализация и в други научни области. Това поставя изискването за постигане на баланс между профилирана и общообразователна подготовка в рамките на утвърдените от МОНТ учебни планове и равномерното разполагане на учебните часове във всички дни през семцидата. По този начин ще се стремим да намалим до оптимални граници наподобяването на учениците. Наред с това стремежът на учителския колектив ще бъде да подгответя конкурентноспособни при糠дидатстване във ВУЗ ученици. Макар досегашните резултати да сочат, че в това отношение вече има постигнати реали резултати, особено що се отнася до профил музика, има още какво да се желае за изобразително изкуство и нау-вече за хореография, която е сравнително нов за училището профил.

За постигането на желаните резултати осо-

На 2 страница

С вяра в бъдещето

бено важна се оказва работата по планиране и осъществяване на приема в училище. Ето защо при очертаването на перспективите в раздигането на училището обръщаме внимание на профилите, доказват своята жизненост и перспективност и се отказваме от необоснованото им разширяване. В тази си дейност се ръководим и от реалните потребности на града и региона. В търсене на оптималната структура на училището се ориентираме към утвърждането на съществуващите профили музика, изобразително изкуство и хореография, като планираме приема така, че в училище да попадат онези ученици, които наистина показват способности за попълнителна изява в бъдещето си развитие. За изпълнението на тази задача особено много различаме на резултатите на нашите ученици в прегледи и конкурси на регионално, национално и международно ниво, както и повишаването на интереса на обществеността към тях. Така чрез прецизиране на подбора на кандидатите за обучение в училище естествено ще се повиши и нивото на тяхната подготвотка.

При решаването на стоящите пред училището проблеми отделяме необходимото внимание и на кадровото обезпечаване на учебно-възпитателния процес. Безспорно е, че високи резултати могат да бъдат постигнати само от висококвалифицирани и доказа-

ли своите качества учители. Това ни кара да търсим конкретни пътища за осигуряване на такива както по профилиращите, така и по общообразователните предмети. Резерви в това отношение виждаме в целенасочената работа с бивши ученици на училището, ориентирани към учителската професия, така и към студенти в педагогическите ВУЗ-ове с подчертан интерес към изкуството. Така смятаме да постигнем разумен баланс между утвърждането на съществуващите профили музика, изобразително изкуство и хореография, като планираме приема така, че в училище да попадат онези ученици, които наистина показват способности за попълнителна изява в бъдещето си развитие. За изпълнението на тази задача особено много различаме на резултатите на нашите ученици в прегледи и конкурси на регионално, национално и международно ниво, както и повишаването на интереса на обществеността към тях. Така чрез прецизиране на подбора на кандидатите за обучение в училище естествено ще се повиши и нивото на тяхната подготвотка.

Ръководени от съзнанието, че по време на криза проблемите на обществото резонират национално имено в сферата на културата и изкуството, ние си даваме сметка за трудностите, които училището има да преодолява по пътя на по-нататъшното си утвърждаване. Опитът от изминалите десет години обаче ни дава основание да гледаме с вяра в бъдещето му, защото духовността е тази, която винаги е помогала на българина да преодолява трудностите и да оцелява през трагичните обрати на историческото си битие. Ето защо без тревога за бъдещето желая на всички учители и ученици (сегашни и бивши) много здраве, успехи и вяра в силата на изкуството. Честит юбилей!

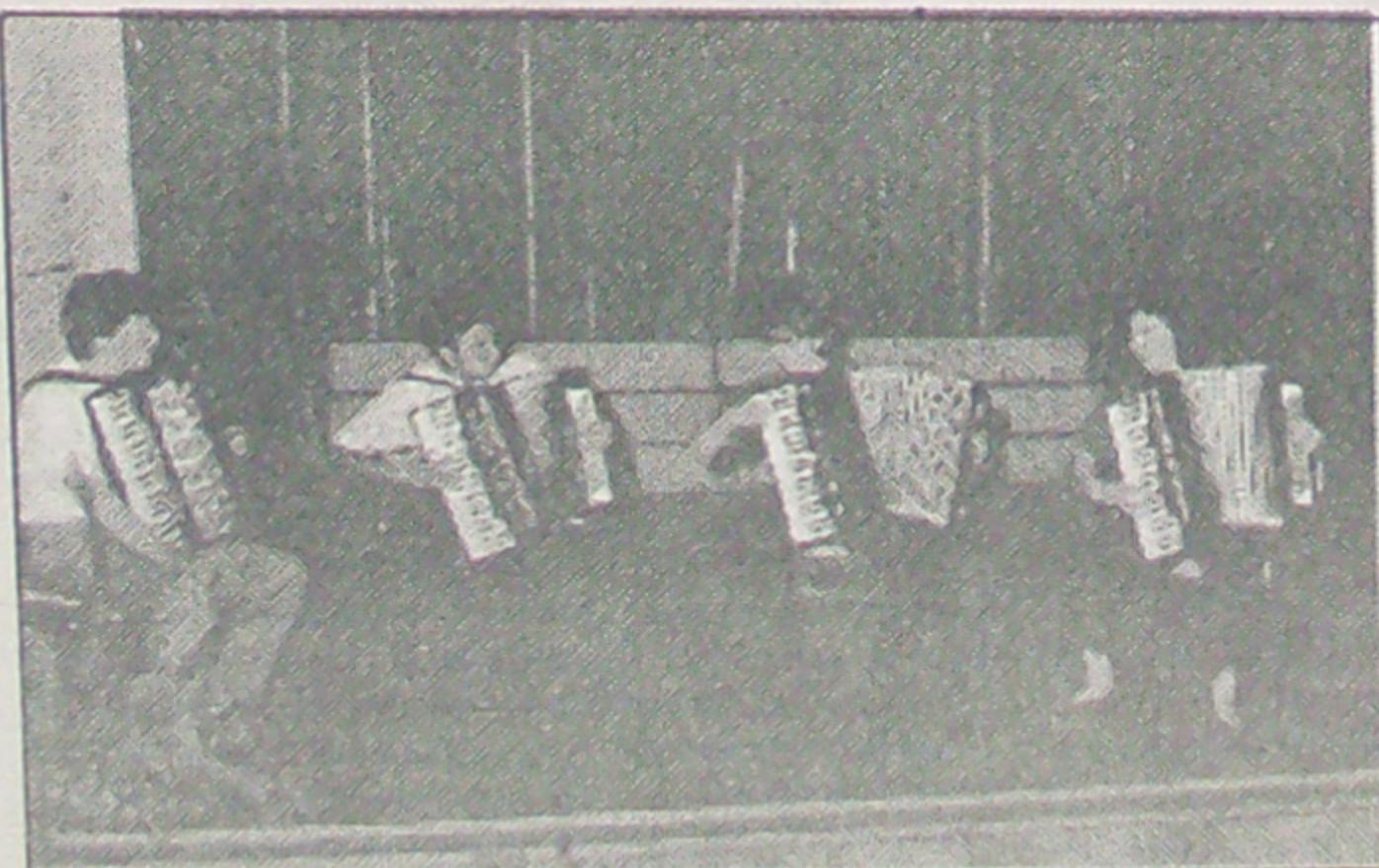
Красимир ДАНОВ

Акордеонът - един от най-изучаваните инструменти

Акордеонът е един от най-масово изучаваните в СОУ „Отец Паисий“ инструменти. Това дава възможност за по-качествен подбор на млади изпълнители, което по голяма степен определя много добрити постижения от съвременната работата на учители и ученици.

Първият успех на национално ниво завоюва Камелия Ручовска, с преподавател Мая Чакалска, класирана се на VII място на Национален конкурс „Млад музикант“ в гр. Чирпан през 1989 година. На следващите два конкурса авторитетът на акордеонната ни школа се утвърждава. През 1991 година Румен Софиянски се класира на I място, а Светлана Петрова - на трето. През 1993 година успехът на нашите ученици е категоричен - три първи места, едно трето и едно четвърто: в I възрастова група първо място завоюва Цветелина Петрова, в IV възрастова група първо място взе Румен Софиянски, трето - Светлана Петрова и четвърто за Ирина Петрова. Първо място извоява и акордеонистката Камелия Чакалска.

На проведените международни семинари в гр. Хисар през 1992 година и в гр. Бургас през 1994 година младите акордеонисти участват

активно и получават поредното признание за постигнатите резултати в музикалното изкуство.

Много от тях избраха музиката за своя професия и продължават обучението си във ВУЗ, а първите им ученици, вече дипломирани музикални педагози, упражняват трудната професия на учители по музика.

Благодарим на всички ученици и тяхните преподаватели, които със своя упорит преглед, упоритост и безкраино чуйство за отговорност, допринесаха за изграждане и утвърждаване авторитета на СОУ „Отец Паисий“.

* И през юбилейната година възпитаниците на СОУ „Отец Паисий“

И традицията има своя рожден ден

За да се каже за нещо в живота ни, че е традиция, обикновено е нужно да минат години. Не така мисли обаче колективът на СОУ „Отец Паисий“, който като на шега реши да запълни една празнота в системата на профилираното обучение по изкуствата през годините учители и новопостижващите, което да позволи приемственост и обновяване на колективът без съпрексение.

За да се каже за нещо в живота ни, че е традиция, обикновено е нужно да минат години. Не така мисли обаче колективът на СОУ „Отец Паисий“, който като на шега реши да запълни една празнота в системата на профилираното обучение по изкуствата през годините учители и новопостижващите, което да позволи приемственост и обновяване на колективът без съпрексение.

за първи път в рамките на

днейностите, свързани с отбележването на десетгодишнината на училище „Отец Паисий“, направи колективът на

училището. Сега, когато замисълът е осъществен, можем да кажем, че направихме

колкото рискована, толкова

и навременна стъпка.

От 27. IV. 1996 г. до 27. IV.

форма на обучение в сравнително млада. Едва преди петнадесет години се появиха първите училища с профилирано обучение по музика и изобразително изкуство. Покъсно към тях се прибави и профил „Хореография“. За кратък период от време профилираните училища по изкуст-

вата надхвърлиха двадесет. Както всяко ново нещо и профилираното обучение по изкуствата се настъпва на редица трудности в своеото развитие. Никой обаче до сега не се захваша с труда на задача да преприеме конкретни мерки за тяхното практическо решаване. Това

продължават традицията за умножаване на успехите и утвърждаване на доброто име на училището.

На 30 и 31 март 1996 година във Варна се проведе Втори национален детски фолклорен конкурс - Варна 96, във които взеха участие около 500 участника от цялата страна. В него участваха и ученици от СОУ „Отец Паисий“. Със свои изпълнения се представиха тамбурашки оркестър с ръководител Данчо Стоянов и Петър Борисов, Павел Божидаров, Ивailina Симеонова, Сильвия Петрова, Велислав Емилов, Милена Тодорова и Иван Цветков, всички от класа на Данчо Стоянов по тамбура. В надпревара с възпитаниците на специализираните музикални училища в Кюстендил и Широка лъка нашите ученици се представиха блестящо, като извояваха във първи места, четири втори и две трети. Първи стапанаха тамбурашките оркестър и Петър Борисов от XII клас за индивидуално изпълнение.

На 3 и 4 април 1996 година пък се проведе V юбилеен конкурс за пианисти с международно участие „Нашите деца свирят Бах“ в Благоевград. В него участваха Галия Петкова от VI клас и Маргарита Стефанова от IX клас, и свети от класа по пиано на Александра Михайлова. Въпреки силната конкуренция и свети на наши представители направиха успехи, като Галия Петкова се класира трета в своята възрастова група, а Маргарита Стефанова стана пета.

Тези безспорни успехи доказват, че резултатът от сериозна работа и раздържаваща амбиция за по-осездателно присъствие на нашите възпитаници на обитателни форуми, което несъмнено побужда авторитета на училището и е гаранция за нови, още по-високи успехи.

летворение и нескрито желание доброта отивово да дойдат. По този начин тяхното желание напълно съвпада с амбициите на домакините - конференцията да стане ежегодна.

Практическата полза от провеждането на научно-практическа конференция може да се търси в две посоки. На първо място това беше възможността на учителите по музика, изобразително изкуство и хореография да обменят ценен педагогически опит. По този начин те не само се опитаха, но в известна степен успяха да намерят най-преките пътища към решаването на нетърпящо отлагане проблеми, свързани с профилираното обучение по изкуствата в СОУ. Особено полезна се оказа тя за хореографията, която от няколко години чакат единни учебни програми. В резултат на конференцията се взеха конкретни решения, по които се персонализират и през следващата учебна година можем да очакваме окончателното решаване на този въпрос.

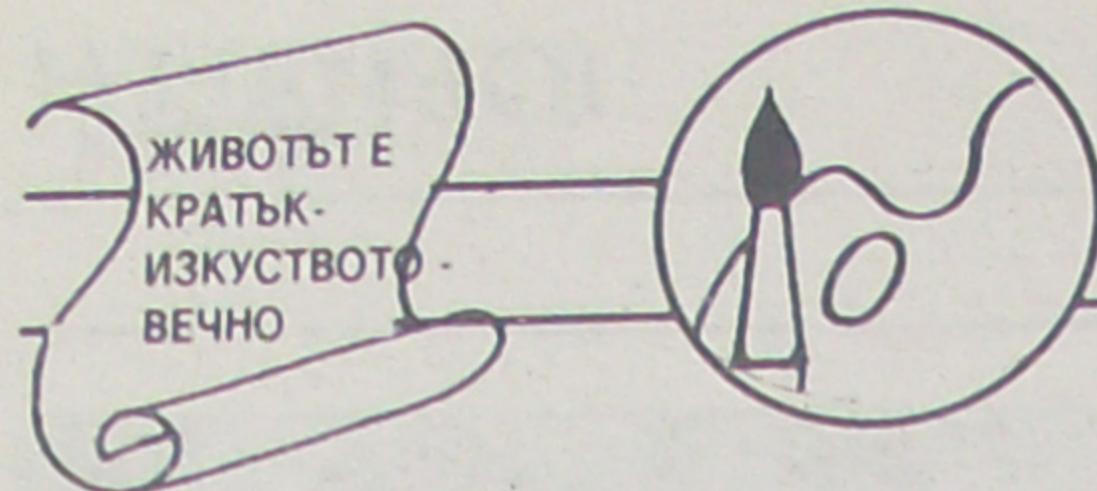
Наред с това съпътстващите конференцията изявили позволиха на учениците от профилираните паралелки да премерят сили и да уверят часовниците си с най-добри. А тук е мястото с раздост да отбележим, че учениците от нашето училище имаха какво да покажат на своите върстници. Това, вярваме, ще се окаже допълнителен стимул за тях и в бъдещето те ще раздадат с нови и по-големи успехи на прегледи и конкурси в национален и международен мащаб. А това означава само едно - посоката, в която вървим, е правилна и бъдещето на профилираното обучение по изкуствата е оптимистично.

Резултатите от конференцията ни дават основание да вярваме, че датата 25. IV. 1996 година ще остане не

само ден на откриване на първата по рода си конференция, но ще стане рожден ден на една традиция, която ще продължи в годините със собствен облик и запазено място в културния календар на Враца.

Красимир ДАНОВ
директор на СОУ „Отец Паисий“

За художниците

Спомня си Илия Асенов

Няма нищо по-хубаво от ученическите години. Това обаче не означава, че го оставаме, докато сме в него. Разбираем го, когато тези години отминат. А моите най-хубави години минаха в СОУ „Отец Паисий“. Казвам най-хубави и не преувеличавам, нито пък искам да ласка никого. За мен те се оказаха решаващи за по-нататъшното ми развитие, бях избор, който направих сам и не съжалявам. Пътят, който поех, започва тук и насявам се, ще ме отведе далече. Но аз няма да забравя започнали, защото ученикът, гори и да надмине учителя, си остава негов ученик.

Това ме кара да благодаря на всички, които ми помогнаха да направя правилния избор и да им честития юбилей, като им желая още много творчески успехи.

Илия АSENOV
Випуск 1994 год.

Трудно ми е да повярвам, че от символичната първа конка за строеж на училището са минали толкова години. Къртальт беше заселен предимно с млади семейства, а сградата на училището не можеше да побере всички деца, които се заселваха в жк „И. Лютибродски“. Колективът беше

мили спомени... Млади, интелигентни хора - някои току-що напуснали студентската скамейка, с много ентузиазъм и амбиция да направят училището, нашия втори дом, красиво. Не се уморявахме от идеи. Знаехме, че всичко може да се направи, стига много да го искаш. Втврнахме се да об-

Първите стъпки към голямото изкуство

скова, че „Петлите“ на Сава Савов са за директорския кабинет - който влезе вътре да знае, че ще хърчат перущини. Тук искам да изразя моята и на моите колеги благодарност към госпожа Некова - за нейната интелигентност, артистичност и богата душевност. Бюрократични прегради нямаше за нея.

- Как мислите? Това, което предлагате, ще стане ли?

- Ще стане - отговаряме.
- Действайте! - мащаше с ръка и ние знаехме, че започнатото ще бъде направено.

Дълбоко в душата си тя е имала идеята да направи тази сграда дом за млади таланти - художници и музиканти. И тя

чатления могат да се прочетат много мили думи и пожелания. Участвахме в много изложби на ученическо творчество, с много първи награди и значки от занапред изложби. Бях сигурна, че каквато и професия да си изберат, чакат им на тези млади хора няма да изсъхнат.

Ивайло Рацов влезе в Художествена академия, Таня Владимирова първа завърши и вече е при нас като учител. Христо е абсолютен във Велико Търново, след година ще завършат и Страхила, Явор и Габриела. В Академията са студенти Мая, Христо Венецков, Илия Асенов. Инженер-дизайнер

Етюдът - основа на професионалното обучение по изобразително изкуство.

Така започнахме

В ателието по художествен текстил

разделен на две и за негово ръководство бяха назначени Венета Некова - директор и Стефка Иванова - зам. директор.

Новата сграда разтеше пред очите ни. Летните ни дежурства преминаха там - сред тухли, цимент и стъпка. Знаехме коя стая какъв кабинет ще бъде и в мечтите си го представяхме прекрасен. След 1. IX. 1984 година се извършаха довършителните работи. Няма да забравя датата 14. IX. 1984 година, десет часа вечерта. Всички бяхме още там: Първолета Цветкова, Евгения Георгиева, Мимка Гергова, Наташа Георгиева, Цветана Борисова... Многа се последните стъпала на главния вход. На супрингата, уморени и с гръденали лица, се поздравихме с новооткритата сграда.

завеждаме, да украсяваме. С камион докарахме цветя от парника в село Новачене. Обикаляхме национални изложби, искахме най-доброто. Нямало пари ли?

Да, безпарището ни не е от вчера. Митарствахме в предприятието. Знаехме какво искаме да закупим и да ни подарят. С колегата Емил Милков обикаляхме в София ателиетата на Кеазим Исиев, Теофан Соколов, Сава Савов. Много ми харесваше картина на Кеазим Исиев „Майстора“ с палитра и четки в яблъкова градина. Досвидя се на Кеазим. „Майстора“ красеше неговия дом. Но „Пулс“ и няколконатюрморта на Сава Савов и сега са във фоайето на училището. Погадахи ги ЧЛК.

Шегувах се с госпожа Некова

и ние вървяхме, че красотата ще спаси света. Успя да убеди много хора и тук във Враца и на други места, че на този град са необходими мислещи и знаещи млади хора с отворено съзнание за красивото в живота.

Конкурсът за прием на специализирани парелки по музика и изобразително изкуство проведохме веднага след завършване на учебната година - 1 и 2 юли 1985 година. Приехме талантливи деца не само от нашия окръг, но и от Михайловград, на втората година и от София. Полагахме основи на базата - стативи, предмети за рисуване, гримерии занатюрморти, репродукции. Богатата гопсомека, която имаме сега, пренасяме парче по парче от леярната на Художествената академия.

И сега се чудя на човечността на бай Георги - леяр в Академията - да повярва на някой от някъде си, че тези отливи, които понякога дава и на ученици, изпратени от мен за поредната отливка, ще бъдат някога платени.

Учебната програма си я правехме сами с колегата Илия Василев, а одобрението ставаше в Министерството. Мисля, че вървяхме по верен път, защото и сега, след десет години, почти няма промяна в това, което ни изправят от там.

Първият випуск се помни не само с това, че е първи. При нас доиде умни и интелигентни деца с амбиции и любов към изкуството. И с общообразователните предмети се справях добре и бях първи в училището. Понякога единвременно с рисунките на стативите виждах и учебници по физика, химия, математика, би-

ология. Знаех какво значение имат пленерите за израстването на учениците ни. Там някъде, далеч от класни стаи и учебници потапявахме им в красотата на природата беше пълно. Първия пленер организирах веднага след приключване на учебните занятия. В паметта ми е останала следната картина: Два часа през нощта. Във фоайето на хотела Ивайло Рацов, Христо, Страхила, Алекси и аз. Добършват нещо започнато през деня. Питат. Вълнуват се, рисуват с маслени бои пред учебните погледи на късните посетители на хотела.

Следващата година бяхме в Несебър. Родители им се раздаваха на пълните панки, с които се връщаха. За първия учебен ден училището грейваше от бащи, усмишки и красота. Стана традиция всяка година да правим изложба в градската художествена галерия. Обикновено на 24 май. В книгата за впе-

ни ще станат Георги, Росица и Ваня.

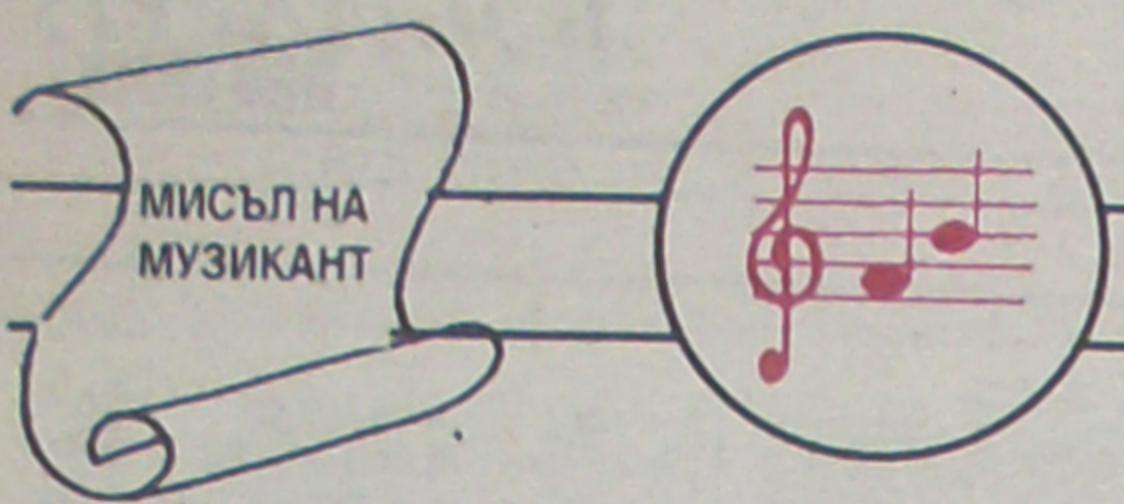
Задържавам се, не мога да изброя всички. Те са и в Софийския университет, и в Благоевград и в Дупница. Те всички са венчани с изкуството и във всеки удобен момент се връщат тук при нас, тук, откъдето са започнали. И в това обръкано време или безвремие ние и те ще останем вечните идеалисти и мечтатели, кои-

Практика-пленер "Смолян 88"

то вярват, че именно красотата ще спаси света.

Дамяна ГРИГОРОВА
учител по изобр.

Началото

Преди десетина години идя за създаване на училище с профилирано обучение по изкуствата в нашия град беше близка на много хора. Спомням си, че първият който я сподели с мен, беше композиторът Петър Карагенов. Всички ние знаехме, че такива училища вече има в Силистра и Добрич. Проучвахме възможностите да се осъществи желанието ни, но проблемът с учебната сграда

нейното училище да дава възможност на децата от района да изучават изкуствата. Беше неудобно, че комплексът е далече от централната част на града, но от две злини се избра по-малката. След като този проблем беше решен, други пречки нямаше, защото идята подкрепиха всички ръководни инстанции.

През пролетта на 1985 година изпратихме молба да Министерството от името на тогавашната Окръжна училищна инспекция и Окръжен народен съвет - Враца. В началото на юни същата година получихме положителен отговор. За учебната 1985/86 година ни се разрешаваше прием от две паралелки: една паралелка певци - класически и народно пение и една паралелка - класически инструменти.

Началото беше поставено. В списъка на училищата на гр. Враца се появи и СОУ „В. Воденичарски“ с профилирано изучаване на музика, след което се утвърдиха и останалите профили - изобразително изкуство, хореография и християнско изкуство и култура. И така випуск след випуск, след випуск, след випуск, след випуск.

Намериха се и учители-ентузиасти, които първи повърваха в бъдещето на училището Положиха и полагат усилия то да много успехат си.

Катедра „музика“ създадоха Юлия Игнатова, Марияна Ангелова, Галин Добрев, Наталия Георгиева, Мая Чакалска и Росица Господинова, а сега в училище работят над двадесет добри специалисти и външни лектори. В началото със своею изпълнителско маисторство помагаха народната певица Ева Георгиева, ръководител на световноизвестното трио „Бъл-

гарка“, и колоритният народен певец Иван Кремов. Тук работиха и се пенсионираха Александър Каменов и Наталия Къневска.

На всички беше ясно, че се върви по нов, неизбрян път. Нашето училище няма претенциите на училище по изкуствата. Тук се учат, както бъв всички общеобразователни училища, предметите, включени в типовите учебни планове на Министерството, а профилираната подготвотка е допълнително наподобяване на учениците и се осъществява по специфични учебни планове и програми. За десет години можем да кажем, че имаме вече напътван опит. Но обрънете ли поглед назад, с благодарност усещаме, че трудностите биха били неимоверно повече, ако специалистите намаха безрезервната подкрепа на своята директорка Венета Негкова, ако колегите от Детската музикална школа и Държавна филхармония - Враца не попълваха и не попълват учителската колегия-специалисти.

В практиката си на дългогодишен инспектор по музика не познавам друго училище в района да поддържа толкова системна и мясна връзка с висшите учебни заведения при утвърждането си, както това правеше СОУ „Отец Паисий“ - Враца. Ръководителите на цели катедри изважаха и подпомагаха методически преподавателите. Изкушавам се да спомена имената на доц. Руско Русков, доц. Ваня Бъчварова, Гина Табакова от СМА, доц. П. Минчева, доц. Пл. Арабов, доц. П. Маринов, доц. Кушлев, проф. Валя Александрова - от АМТИ - Пловдив и др.

Въпреки че, честно казано, подборът на децата, желаещи допълнително да се занимават с музика, не е от най-прецисните, успехите не залязяха. Випуск след випуск удовлетворявато от реализацията на випускниците на СОУ „Отец Паисий“ разва учители, родители, съмишленци. Над 60% в средния им прием бъв висшите учебни заведения и което е по-важно, абитуриентите ни ви-

Урок по солфеж в I-ви клас.

зат не само в академиите и институтите по основния им профил. Между тях има лекари, зъболекари, инженери, биологи, химици, учители, военни инженери и др.

С обич и гордост колегите говорят за Веселина Генчева - оперна певица, за Петър Велчев - зъболекар, спечелил приза „Златен кестен“, за Румен Софиянски, достойно представил се на „Първи национален конкурс за млади дарования-94“ в НДК, за Мирослав Юговски - певец-оркестрант в АНПТ „Пирин“, за Юлия Иванова - студентка в СМА, за Борислава Анчева - студентка в СМА и много други. С особено външне си спомням за реализацията на випуск 94 - 92%, за особено високите постижения на учениците от класа по акордеон на Мая Чакалска.

Радвам си и успехите на днешните възпитаници на училището. Не може да не се отбележи високото ниво, достигнато от народния хор с ръководител Росица Гос-

динова, представителният училищен хор с ръководител Т. Аспарухов, народния оркестър с ръководител Д. Стоянов, камерния оркестър с ръководител Юлия Игнатова и др.

Удоволствие е да работиш с младите колеги и бивши наши възпитаници - Светла Вълчева - акордеон, Любомир Гешковски - гъдулка, Камелия Руюбска - акордеон.

Има основание за удовлетворение от изминатия път, има повод да се празнува. Нека обновено ръководство на училището с директор Красимир Данов през следващото десетилетие съхранява хубавото от традициите и умно успехите.

Да ни е честит юбилей, колеги, га е спорен пътят щи направят!

Маргарита МАЛДЖАНСКА
бивш експерт по музика, със съществен вклад в СОУ „Отец Паисий“ - Враца

Група за политически песни - 1989г.

В час по академично пение -
ръководител Маргарита
Малдженска

беше сериозна пречка, защото в града почти във всяка сграда същителстваха по две училища. Трябаше и подходящ директор, който да има сърце за музиката и желание да помога. Лудите глави не са много, но слаба болга, че ги има. В жк „Дъбника“ съвсем новото училище „Васил Воденичарски“ се ръководеше от Венета Негкова, артист по природа, дейна и решителна жена. Тя също мечтаеше

постепенно отминаха, изпълнени с грижи, възторг и успехи, на училището.

Емилия Прокопиева

ширен и профилирано обучение по изкуствата „Отец Паисий“. И ето го десетгодишно. Какво може да се очаква от една възраст едва на половината на пълнолетието? Видно е - постепенно осъзнане на другите и на себе си, на собствените сили, възможности и страници. Безспорно е също, че тя съчетава трудностите на растежа с амбиции, с по-ясни перспективи и с много мечти. До къде се е стигнало и как да се продължи - това е въпросът, които все по-актуално се изправя в настоящето на учи-

С поглед напред

лището. Опложеното от опита съзнание търси нови хоризонти и чертае по-верни пътища към главната цел - развитие на богата художествена култура у учащите се. Тази цел, произтичащата от ней проблеми, както и перспективите от тази проблема, разделят съвременният извъншният и вътрешният израз на изкуствата. Независимо от художествено си профилиране, то си остава средно общообразователно училище и това се оказва определящо за много неща, свързани с обучението в него.

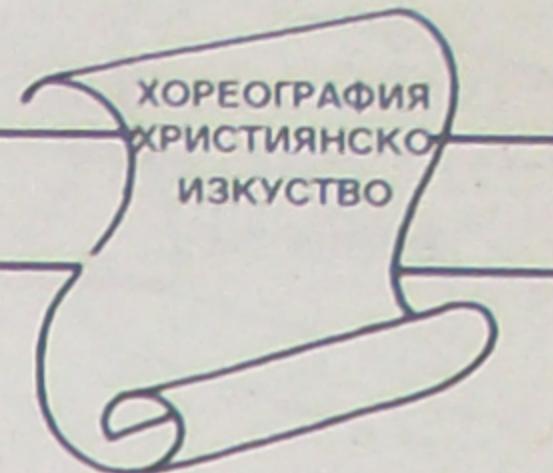
Още с откриването на училището върханската общественост го нарече „музикалното училище“ и от тогава до сега съзмерва изявите и постиженията му с тези - на средните музикални училища; успехите му се оценяват с брон на продължаващите висши музикално образование негови възпитаници и претенденти на него непрекъснато растат. Очакванията на обществеността подтикват към ръководството да се стреми да поддържа и укрепва училищата, както и да поддържа и укрепва учителите, които са и специалисти в други области на живота. Съответните постъпъти

са приети. Ясно е, че училище от нашия тип никојо трябва, никојо може да дублира деинността на музикалните училища. То обаче има богати вариативни възможности за обучение при една диференцираност. От една страна, на основата на сътърбен, съществуваш в момента учебен план, то е в състояние (ако вече е доказало) да подгответа деца за по-висока степен на музикално и въобще на художествено образование. От друга - съществува възможност за втори, по-олекотен учебен план, по който да учат ученици на мястото на по-срдебите ученици, на мястото на успеваемост. Все по-насточчиво започна да налага решение въпросът на какъв ниво на трудност да се преподава. Да се задържат ли в раздълбите си по-талантливите ученици или да се отблъснат с трудностите по-малко надарените? Благодарение на целия този опит, на дълбокото познаване на децата и спецификата на учебния процес в нашето училище ние, струва ми се, вече достигнахме до развойното на този проблем. Художествената колегия преподаватели во глъбина с ръководството достигнахме до убеждението, че изход от него не само има, но и то е много bla-

гат. Предложенията до Министерството на образованието, науката и техноложите, за този втори вид учебен план вече са направени и очакванията ни са в скоро време те да бъдат удобрени и предложени за прием в училищата.

Нашето СОУ „Отец Паисий“ вече стои на прaga на вторите десет години от живота си. Всички ние, които работим в него се надяваме, че да отвори и възможност за втори, по-интересна и по-ползотворна страница в живота си, да заеме по-точно специфичното си място, както в образователната система, така и в музикалния и културния ни живот въобще; да подгответа по-целенасочено и пополовно своите възпитаници за бъдещето им.

Емилия ПРОКОПИЕВА
учител по пиано и история на музиката

Моделиране на красота

През учебната 1992/93 год. се даде старт на една нова специалност в СОУ „Отец Паисий“. В годишната история на училището специалността „хореография“ е наш-млада. Създаването ѝ е свързано с изграждане на специалисти, които да съхраняват и популяризират родния ни фолклор. Няма български поет, писател, художник или композитор, чието изкуство да е оставило дига в националната ни култура, без да е постигнато опора във фолклора. Народното изкуство е създавано най-съкъпче върху кавала, върху гайдата, върху хурката на любимата. Изкуството е създавано и тогава, когато се зададе празник и обичаят събере челядта около софата с обредни хлебобе, писани яйца, марменици, кукерски маски - едно великолепно шествие на красата.

Българската баща на изкуството по неписаните закони на красотата въздъхност не е необходимо да се дават много примери, за да се разбере голямото образователно и възпитателно значение на народното творчество в живота на всеки от нас. Няма съмнение, че срещата ни с него е не само докосване до голямото изкуство, но и вникване в творческите бълбии на народната душа.

Ярък пример за това беше националният събор на народното творчество - Копривщица 95. Да си на този събор в едно незабрав-

там. Дебайката тъкмляла тънки гарбе за свекър и свекърва. Тогава под пръстите ѝ се раждала неповторима хубост - пъстро шевици по ризите и сукманите, шарени черапи с изкусни цветя, забрадки с мъниста и ресни.

Българската баща на изкуството по неписаните закони на красотата въздъхност не е необходимо да се дават много примери, за да се разбере голямото образователно и възпитателно значение на народното творчество в живота на всеки от нас. Няма съмнение, че срещата ни с него е не само докосване до голямото изкуство, но и вникване в творческите бълбии на народната душа.

Ще съумеем ли да направим всичко това неотделима част от нашия живот и от живота на гецата ни или всичко ще остане там и ще чакаме нова Копривщица?

Анелия ЦВЕТАНОВА,
преподавател по
хореография

Танцът - магия

Занимавам се с хореография още от малък. В началото, когато започнах, ми беше много трудно и за това не мислех да продължа. Но с течение на времето се привързах към това изкуство и сега за мен то означава много. Вече десет години се занимавам с хореография и разбрах, че професията на хореографа има голямо

може да ти стане любим само от държанието на учителя към учениците. Може би и това е причината да не обръщаме голямо внимание на всички несгоди и неудобства, а да полагаме максимални усилия, за да усъвоям дадена стъпка, движение или танц.

Часовете, които са отделени на този предмет според мен са

УСПЕХИТЕ БИХА БИЛИ ПОВЕЧЕ

бъдеще. Нашият профил е същинско нов за училището и за съжаление все още не са създадени на добри условия за работа. Това убива желанието на някои от съучениците ми и ги кара да се преориентират. В класа, в който уча всичките ми съученици имат гаденостите - да станат добри хореографи, но някои от тях все още не са достатъчно убедени в това.

Преподавателката ни по хореография полага големи усилия, за да може да ни научи на най-необходимото, за да направи от нас добри танцовци. Не е ма-

достатъчни. Те позволяват на обладаещите основите на хореографското изкуство и да подгответи продукция, с която да излезем пред публика. Всички танци, които сме подготвили са интересни и добре направени. През последните две години сме се изявявали същинско малко на сцена и в това отношение ръководството на училището е във вълната.

Често ние, учениците от хореографските паралелки си задаваме въпроса какво ни очаква след като завършим. Една голяма част от нас ще продължат и по-нататък да се занимават с хореография във ВУЗ, но онези, които не успят остават само със средно общо образование. Затова бихме искали, ако е възможно, да се възстанови практиката на забършаващите профилирани училища да се издава свидетелство за професионална квалификация, което да им дава възможност за бъдеща професионална реализация.

Уверен съм, че това ще привлече много колебащи се в момента кандидати в нашето училище и подобрят това ще бъде много по-предизвикан, а успехите ще са много повече.

Хранимир ПАВЛОВ
ученик от Xe клас

ФОРМИРАНЕ НА СЕБЕ СИ

Таня Владимирова

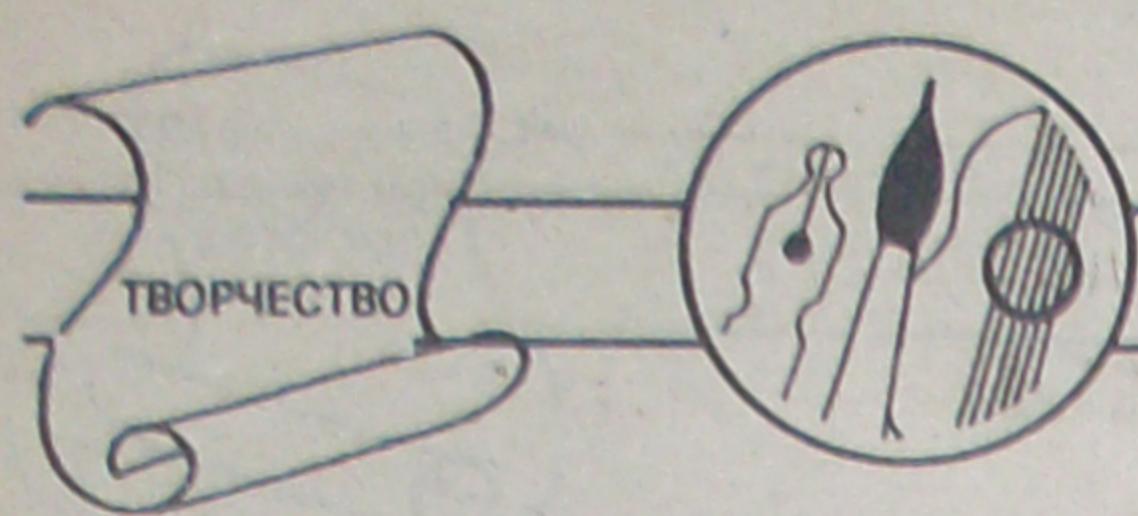
само откриват сривовете и възходите и на самото християнско изкуство.

Следващи крачки по крачки неговия ход в различни точки на света и в неговите различни пребълъщения, учениците от паралелките „Християнско изкуство и култура“ развиват естетическа светодел и своето интелигентно отношение към художествената дейност. Възприемайки визуално чрез репродукции и диапозитиви световното историческо и културно наследство, те разширяват както общата с култура, така и по-профессионалото си отношение към науката „история на изкуството“ и в частност към световните шедьоври.

Освен общото запознаване с произведенията на изобразителното изкуство през вековете, учениците се научават да разбират правилно и да тълкуват библейските персонажи, алегориите и символите, както и да имат общо познание върху библейските сюжети. Това спомага особен за образователното им усъвършенстване, също и за етическото им възпитание и изграждане на духовните им ценности. Научават се във всеки конкретен период или епоха, които изучават, да гледат и възприемат с очите и сърцето на найните съвременници.

От друга страна пълната общеобразователна програма дава на учениците подготвка на високо ниво по която и да е друга дисциплина, което ги прави абсолютно конкурентно способни на кандидат-студентските изпити. Много бивши възпитаници на училището са се реализирали вече и в други специалности, което показва стабилното ниво на преподаване. С други думи, училището осигурява всички възможни условия за подготвка и бъдеща реализация на учениците по специалните и общеобразователните предмети.

Таняна ВЛАДИМИРОВА
учител по история на изкуството

Музиката в моя живот

Има една необикновена съкровищница и всеки, който се е
докоснал до нея, трудно може да забрави богатствата ѝ. Това
е музиката. Веднъж пил от този извор, човек цял живот усе-
ща свежестта и сладостта на водите, бликащи от дългата
история на музиката. Тя владее мнозина сърца. И едно от тях
е мое.

Музиката започна да живее с мен още от ранното ми детство. Тя винаги е звучала у дома. Моите родители я ценят и успяха да предадат тази любов на нас, децата. Вълшебните звуци плениха и моята душа. Музиката ме води из своите лабиринти, готова винаги да ми открива нещо ново, дава ми сили, ведрост, усмишка. Нотите, излезли изпод перото на Бах, Моцарт и Бетховен, ме омайват с вълшебството си. Често те ме връщат назад във времето. Образът на Великия Бетховен оживява пред мен - седнал на клавесина до една масичка със свещ на нея, под пръстите му излизат вълшебните звуци, които и днес омагьосват.

Обичам тези необикновени мои пътешествия в историята на музиката. Обичам също и да рисувам и винаги с радост посещавам залите, в които грижливи ръце са подредили красуви картини.

Мисля, че много млади хора предпочитат да живеят в един музикален свят, отколкото в този реален, но често пъти объркан свят, в който липсва хармонията на звуците. Ако има по-голямо щастие от това да изпълниш едно музикално произведение, то е да твориш музика. Един ден може би и пред себе си ще видя мои ноти, танцуващи своя омаиваш танц. Пленен от тяхната тайна, вярвам, че ще успея да предам на другите това прекрасно усещане - усещането за музика.

Георги НАЙДЕНОВ, VII B клас

Светлината

Гледаш светлината и се любуваш на нейната красома. Замваряш очи и това, което си видял преди, вече го няма, а онова, което ще видиш, още не се е появило. Светлината е като водата - изпълва всичко, до което се докосне. Тя е източник на живот, енергия, без която не може никојо живо същество. По своето естество светлината е нищо - тя е резултат от цветове, различно осветени. Тя позволява да опознаем предметите, техните форми, разстоянията между тях. Само светлината, неподкупната светлина, има достъп до всички изкуства. Живописта е изкуство, чиято светлина е безпределна. В платната на Пикасо тя не играе по тях, за да мами или изненадва, а осветява реалното. Изключителни са постиженията на Рембранд при боравене със светлини и сенки, докато другите художници градят върху основата на линията или боята. Той постига най-голямото въздействие чрез силата на светлината. Тя винаги е била загадъчна за човека...

В далечни времена славяните не са си обяснявали явление то светлина. Свързвали са го с различни митологични същества. Тезата за светлината се явява и в основата на религиите. Християните, например, проповядват, че Бог ни я изпраща, че той ни дарява с нея и ние трябва да бъдем достойни за нея. Можем да противопоставим светлината на тъмнината. Паисий представя на своите съвременници историята на славното минало на своя народ като лъч светлина в нерадостното му битие. Такава трактовка прави и Вазов в своите произведения като усещане на незрящ човек, който я разбира по един различен начин. Той вижда това, което другите не виждат.

Светлината и тъмнината могат да се разглеждат като аналог на доброто и злото. Светлината е символ на новото, на прекрасното. Дидро казва: „Осветявай предметите с твоето слънце, което не е слънцето на природата. Бъди ученик на небесната съза, но не бъди неин роб!“

Пенка МИТКОВА, XI а клас

ЗАВРЪШАНЕ

*Сандалите на детството ми крехко
обидено ме гледат от тавана,
каишките им, люшканi от времето,
ухаят още с пръстите на мама.*

*Една цигулка - прашна четвъртинка -
простенва силно като вой на зима.
Накъсано потрепва като струна
хвърчило под ръждива ламарина.*

*Зелен, огромен паяк от гредата
се мушва бързо в дупката си сива
и, стресната от стъпки, тишината
сърдито ме подканя да си ида.*

*А аз стоя сред тези мъртви вещи
и стискам в зъби болката си дива.
Една сълза от спомена възкръсва
и капва във душата ми парлива.*

A black and white line drawing of a woman sitting cross-legged. She has long hair and is wearing a large, wide-brimmed hat with a grid-like pattern. She is wearing a simple, light-colored dress or skirt with a small bow at the waist. Her hands are clasped in her lap, and she is looking down. The background is plain.

Рисунка Татьяна Владимира

Рисунка Елена Будьониева

Младост

*Author: Alex Kostov
Transl.: Svetlana Dzhaparidze*

F.

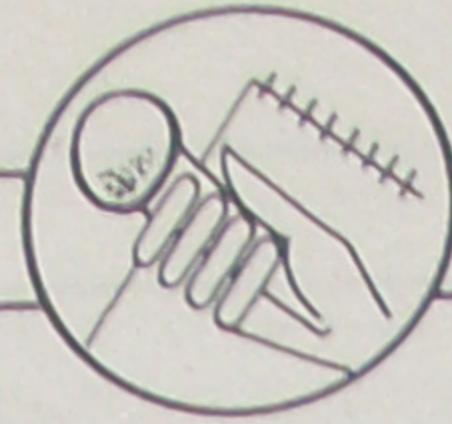
1. Песня про любовь и счастье
*и о том, что любовь, любовь
всегда должна быть чистой
и неподдельной.*

*Примеч.: Голос: Должна звучать ярко,
с яркими акцентами, чтобы
выразить чистоту и неподдельность*

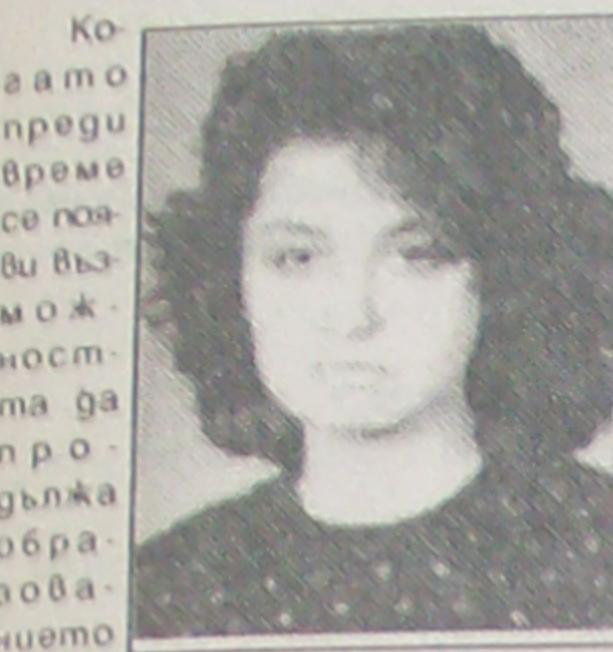
*Инструм.: Гитара должна звучать
с яркими акцентами.*

Да быва лучше

*Да быва лучше Speix no ipo-to- upa nu da
nu nu-nu, nu-nu no-ipa-na ba-na y
-ya-ya ipa nu uku-pa uku-ka uku-ka g
u-ka wa-yo lau-ka na-gu ga-
na minu-re ipo-ku-ku o-ku
o-ku ou luu-ka-ka uj-ku-ku, no-ku-ku*

ОТ СЪРЦЕ БЛАГОДАРЯ НА ВСИЧКИ

Коато преди време се появи възможността да прородя образоването си в училище „В. Воденичарски“, идеята никак не ми хареса. След несполучлив опит в Софийската художествена гимназия пред мен не оставаха кой знае какви алтернативи. Бях разочарована и обръкана, несигурна в собствените си способности. Желанието ми да се занимавам с рисуване беше силно разплъкано.

Когато аз и моите родители разбрахме за новосформираните профилирани паралелки в ЕСПУ „В. Воденичарски“ те моментално възникнаха „А защо не!“. Аз обаче не бях толкова възхитена и ми се струваше, че техните възторзи са абсолютно необосновани. Не бях сигурна дали подготвоката и уменията, които там еднотипно биха ни дали, ще са достатъчни.

Винаги новите неща стръчат

или поне малко объркват хората. Но въпреки това се намериха кондигати и то предостатъчно. Наричаха ги тогава „експериментанни“. Е, подложих се и аз на експеримента. Не беше лесно. Особено на нашиите преподаватели. Ходеха да уреждат гипсови модели, да търсят специалисти по някои по-особени дисциплини и да възпитават в нас желание за създаване на изкуство, въпреки напрегнатото учение по общообразователните предмети. Трудничко беше, но покраин трудностите ние се катихме. Напоих се много бързо да разберем, че иконоста държи на това, поне малко да продължи да се занимава с изкуство, ще се напои доста да се труди и САМ. Дамян Григорова изискваше от нас много скици, направени в свободното време. В началото ние изпълнявахме с много мърморене и нежелание, но работата ни улече до токава степен, че дори в часовете дебнехме да уловим поза или изражение.

Всичко, което успяхме да научим тук, даде възможност на много от нас да продължат образованието си. Някои се доразвиха в други направления, но любовта към рисуването остана.

Преподаването в моето училище ми даде възможност да застапя от другата страна на камедратата и да нарека равни тези, които са ми дали основите, доразвити по-късно от университета.

От сърце благодаря на всички мои бивши преподаватели и днешни колеги! Благодаря!

Татьяна ВЛАДИМИРОВА

Наричахме го ентусиазъм

Преди десет години за всички нас училището значеше БЪДЕЩЕ - всичко предстоеше. Започващо нещо ново. Не бяхме съвсем наясно какви ще са плодовете, но започващо. То беше НАДЕЖДА. Огънят се разпалваше от директорката Венета Недкова и ня заблагяваше. Нямаше нищо невъзможно. В името на една идея сме работили до среднощ в училище. Наричахме го ЕНТУСИАЗЪМ.

Училището беше ново, недостроено. Нямаше помощен персонал. Сами почиствахме, боядисвахме, обзавеждахме.

Наш постъпен стъпник беше ТРУДНОСТИТЕ. Те обаче не ни отчаяваха, а ни спомагаха. Един голям колектив, в който имаше хора като Недкова, Ив. Теофилова, Венета Андреева, Ив. Петрова позна ПРИЯТЕЛСТВО.

Какво е за мен след десет години училището? То е част от миналото ми. То е мое въжедневие, в него изживях радости и скърби. Чрез порасналите вече момчета и момичета усещам, че ме има и съм част от него, от моето училище!

Клара НИНАРСКА
учител по география

Учителският колектив

Училището в моя жivot

Естествено е, че с навършването на възрастта и трудовия стаж излязох в пенсия. Щастлива съм, че съм здрава, но ми е много, много самотно. Липсват ми училището, учениците, колегите. Липсва ми вълнението при провеждането на часовете на класния ръководител и уроците по история. Тъгувам за екскурзиите и планините, които провеждахме с учениците. Тъгувам на много за учениците от профил изобразително

изкуство, на които бях класен ръководител. Това беше последният ми клас.

Къде сте сега мои мили момичета и момчета? Искам да видя много, много лице. Много би обичам. Искам да бъдете щастливи и преуспяващи в живота.

Цели тридесет и осем години живях с мисъл за МОИТЕ ученици. Обичах ги като собствените си деца. Чувствах, че и те ми отговарят със същото. Ако можеха да се върнат тези години, бих била и щастлива жена на своята. Знам обаче, че върщане назад няма. Ако беше възможно, бих се

върнала отново в училище. Ако можех да спра времето, бих го направила. Но то отива бързо. Проспектът, това е животът.

Искам да пожелая на всички колеги от всички да бъдат здрави. Да знат и помнят, че ще бъдат щастливи, докато имат своето място в училище. При учениците. Нека вървят с достойнство по пътя, който сами са избрали.

Младенка ЦИГАРОВСКА
учител- пенсионер

МНОГО ИМ ВЯРВАМ!

Някъде прочетох една такава мисъл: „Изкуството може да спаси хората като медицината“... Страшно ми хареса. В нея има толкова много истини. Само хора, които нямат отношение към културата, не биха се съгласили с нея.

Райдам се, че моите ученици от профил „Музика“ са своеобразни лечители на това болно време. Със самото си кондигатстване в това училище, те вече са се определи с душата си като такива. Особено днес. В този момент.

За това ги обичам много. Много им вярвам! И страшно ми се иска да успеят.

Вече започнаха...
Гордя се с тях!

Юлия ИГНАТОВА
преподавател по солфеж

ДА ПРОДЪЛЖИМ НАПРЕД

За нашето училище могат да се кажат много неща - както положителни, така и отрицателни. Но ние не можем да отречем знанията, които получаваме, въпреки прекалената ни напомареност. Доволни сме, че получаваме задълбочени знания по музика наред с подготвката по останалите предмети. Наистина, не можем да се похвалим с много свободно време, но нали съм сме избрали този път?

Това, че учим всички общообразователни предмети наред с профилирания ни осигуряват по-голям избор при по-нататъшното ни развитие. Разбира се, проблеми има, но те могат да се преодолеят с общи усилия - на учители и ученици - и да продължим напред.

Яна ЧЕРВЕНИЯШКА
ученичка от X б клас

Изпращане на първия Випуск

УСПЯХМЕ, СКЪПИ УЧИТЕЛИ!

Аз съм от първия Випуск на училището и настоящия учител в него. Какво означава за мен това училище?

След неуспешното ми кандигатстване в Плевенското музикално училище, новоразкритите паралелки с профилирани обучения по музика в тогавашното ЕСПУ „В. Воденичарски“ се оказаха спасителната сламка, за която се хванах. Кандигатствах и бях приятна. Рядва се, че ще изучавам музика - нещото, с което късно се запознах от близо, но се оказа моя съдба, пътят, по който ще вървя занапред.

Годините, прекарани в училище, бяха години на ентузиазъм, упорит труд и надежди, които не се оказаха напразни. За това използвам случая да благодаря на всички свои преподаватели за тяхната всеотдайност, за гръжките, които полагаха, за да ни помогнат да се реализираме пълноценно.

Успяхме, скъпи учители! Благодаря ви!

Светла ЙОРДАНОВА
учител по акордеон

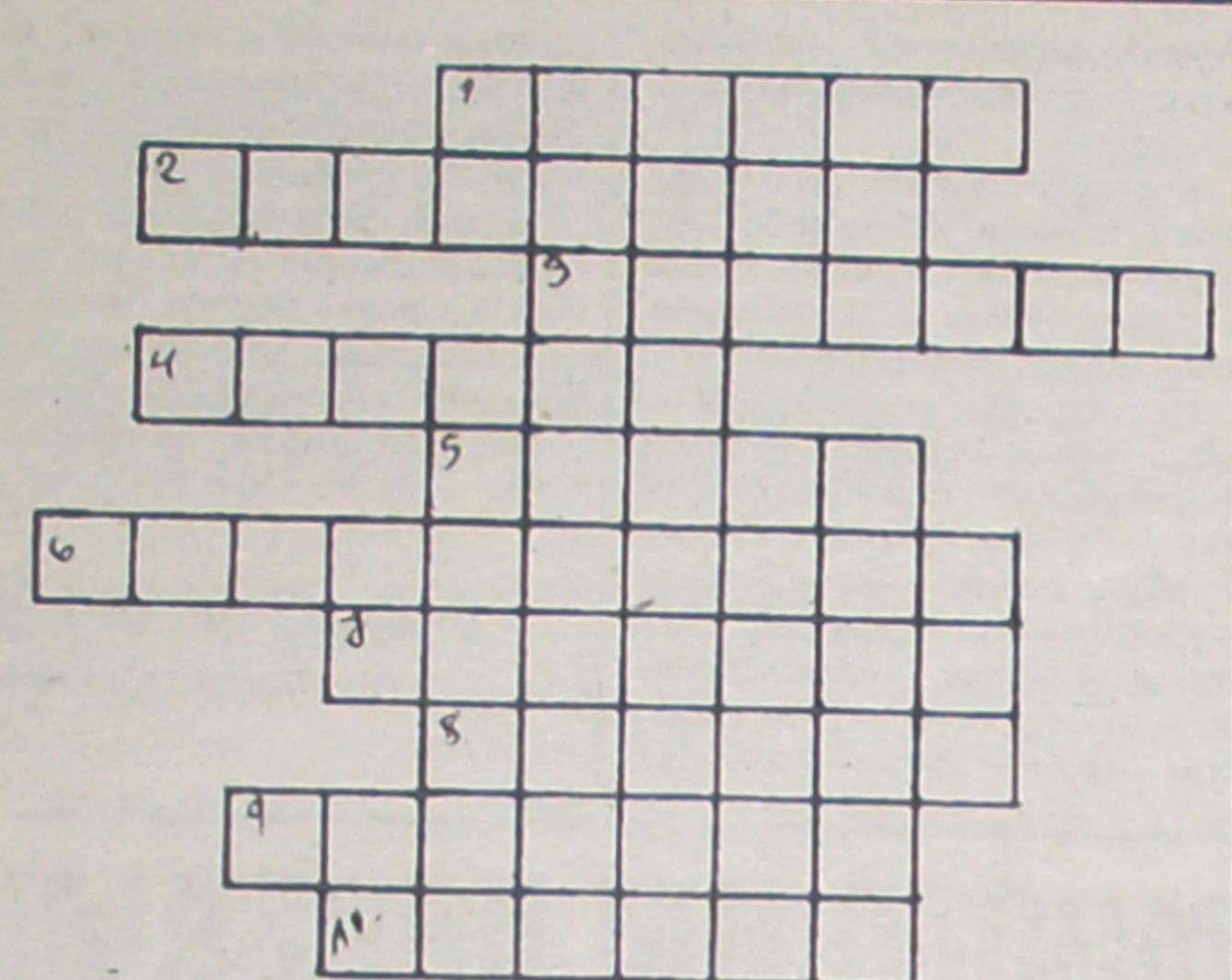
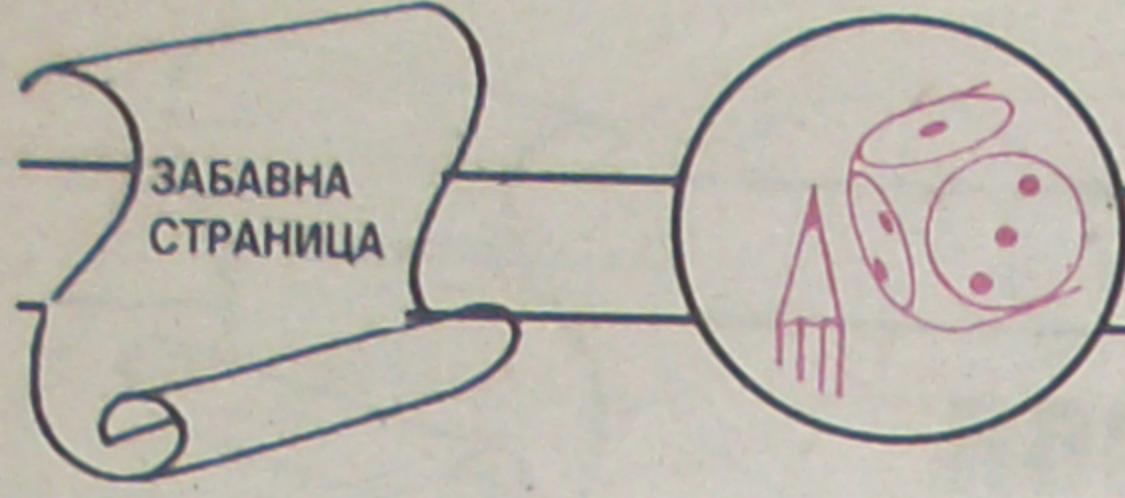
Началото на моя път

Не знам кога един събитие става спомен, но за мен септември 1984 година е единствено събитие и единствено място и тъкъжен спомен. СОУ „В. Воденичарски“ е началото на моя педагогически път, което аз събързах с място амбициозната цел по утвърждаване на училището като училище с профилирано обучение по изкуствата.

Работихме всички така, че днес без излишна скромност можем да кажем „Успяхме“!

Споменът е и тъкъжен по обяснени причини - минали са толкова много години... Сигурна съм, че с такива чувства, с такива резултати и такива амбиции ще дочакаме и нови, по-значими възможности. На нашето училище!

Росица УЗУНОВА
учител по биология

1. Омразна цифра.
2. Върховен Вожд.
3. Нещо отдавна доказано, което учителите по математика не знаят и карат учениците така да го доказват.
4. Големият спасител.
5. Основен (и единствен) уред за часовете по физическо възпитание.
6. Почивка между рундите.
7. Писта за наցявания в училище.
8. Балканският Еверест.
9. Онеправдано мнозинство в училище.
10. Сламка за удавник-помагач.

При правилно решение в отбелязаните квадратчета ще прочетете името на училище Във Враца, което празнува тази година десетгодишният юбилей.

Мъките на словото (из ученическите тетрадки)

„Момчето имаше само едно желание - да види Ангелинка, но и леля Дъмша не беше по-назад. Той не знаеше, че като види Ангелинка, ще изпита срам. Гонеше я в съня си, постоянно мислеше за нея.“

„Момчето, като я видя, умря от срам.“

„Тя беше обикновена жена с добро сърце, но също така беше и царица.“

„Образът на леля Дъмша покорява момчето с облеклото, което той за пръв път виджал.“

„Четем и се чудим как е възможно чрез слово да се дават такива изображения, да се разкрива такава граматика.“

„При него има Нош и тая Нош въвежда в самия епицентър на съзнанието.“

„В стихотворението „Арменци“ има страдания, разъсвания от драматични преживявания.“

„С много творчески сили Яворов респектираше вражеското обръжение, с безпорността на овромния си талант.“

„Заплакал с помощта на сълзи.“

„Първият учител на българския народ е Паисий Хилендарски. Под натиска на османските поробители той възхвалява на народа един стремеж към най-висшата човешка задача - да знаят и да помнят своята история.“

„По-волятата част от народа били науки и племкоумни хора.“

„Но от кънка по кънка постепенно се получава „Вир“. Това възможност за целия народ.“

„Всеки човек е личност, той не трябва да се сравнява с никого. В случая българите и всичките.“

„Трябва да има хора, които да подгатят ръка и да спускат възможност за спасение.“

„Защото, ако българинът не се беше склонил и да започне да разговаря на български език, то от „История славянобългарска“ нямаше да има никаква полза.“

„Зашо тази жизнерадостна душа попада в плън на българщината на чорбаджиите?“

„Сляла се с всички селяни и те с нея, тя (Севда) става инструмент на техните блянове.“

Любопитно

***
Дама свири на пиано „Крайцерова соната“. Зърни се. Влизат вдама полицаи.

- Какво желаете, господа?
- Обаждаха ни с по телефона, че тук измъчвати някой си Бетховен. Къде е той?

***
Брамс гостувал на един богат винопроизводител, който му поднесъл да опита едно прекрасно рейнско вино.
- Това е Брамс между вина-

та ми! - казал гордо домакинът.
Брамс изпил с удоволствие една чаша, подир нея втора и после рекъл:

- Отлично! Хайде сега пък гаите да видя от Вашия Бах!

***
Напускайки след едно турне САЩ, пътните бащаж на Фьодор Шаляпин бил прерован най-щателно от митничарите. Всичко било обрънто наопаки.

- Това е възмутително! - забелязала една присъстваша

гама. - Вие знаете ли кой е господинът? Това е гениалният Шаляпин, в чието върло се настрират милиони!

- Значи така? - Възкликал зарадван митническият чиновник. - Благодаря Ви много за убедомлението. Ще ако положим на рентгенов преглед.

***
Като младеж Рафаело отседнал във външък хотел. Макар че нямал никакви средства, той се разполавал на широко. След известно време се приютил да си върви и съпътствател му поп искал сметката.

- Ето парите! - казал Рафа-

ло, като посочил разплени по масата златни и сребърни монети. После си взел бащаж и излязъл. Хотелиерът пристъпил да прибере монетите, но ръката му се плъзнала по масата - те били нарисувани.

***
Томас Гейнсфорд рисувал една гама, която, за да излезе от устата ѝ малка, при позирачко непрекъснато съвивала устните си, като забелязал това, художникът се обърнал любезно към своя модел:

- Ако искаме, аспожко, аз бих могъл и съвсем да изоставя устата в портрета Ви.

***
При посещение в ателието на знаменития швейцарски художник Арнолд Бъклайн, един известен хирург намери, че в телата му има анатомически несъобразности.

- Въпреки това, драги професоре - усмихнал се Бъклайн - си уверен съм, че техният живот ще бъде по-дълъг от Вашия.

***
Веднъж бележитият художник Менцел бил запитан дали някога сърцето му е било приближено от жена.

- Не - отвърнал художникът - само окото!

Редакция: Евелина
Стоичкова, Красимир Да-
нов, Диана Робова, Мариана
Ангелова, Диляна Григорова,
Анелия Цветанова

Художествено оформление: Евгени Генков
Препечат - "ЗОВ ПРЕС НЮЗ" - ООД-ВРАЦА
Печат - "ПОЛИПРИНТ" - ЕАД - ВРАЦА

Този брой е отпечатен благодарение
на спонсорите:
"Тролейбусен транспорт"-ЕООД
"Враца-хлебопроизводство" - ЕООД
"Първа частна банка" - АД
"ЗОВ ПРЕС НЮЗ" - ООД
Г-н Горан Нинов
Г-н Трифон Петров
Г-н Цветан Асенов

Рисунка Елена Будьониева XIIa

